

Konkurences padome soda trīs būvniecības uzņēmumus par aizliegtu vienošanos privātā pasūtītāja organizētajā iepirkumā

① Publicēts pirms vairāk nekā 2 gadiem

Publicēts: 15.08.2022.

4. augustā Konkurences padome (KP) pieņēma [lēmumu](#), kurā konstatēja trīs būvniecības uzņēmumu aizliegtu vienošanos par dalības nosacījumiem privātā iepirkumā Latvijā. Divi no trim pārkāpumā iesaistītajiem uzņēmumiem sadarbojās ar KP gan leģitīmas programmas ietvaros, gan noslēdza ar KP izlīgumus. Par īstenoto konkurences tiesību pārkāpumu uzņēmumiem piemērots naudas sods kopumā 233 791 eiro apmērā.

KP, pamatojoties uz Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu Revīzijas departamenta sniegto informāciju un izpēti laikā papildu gūtajiem pierādījumiem, konstatēja Konkurences likuma 11. panta pirmās daļas noteikto aizlieguma pārkāpumu trīs būvniecības uzņēmumu SIA "PK Serviss", SIA "KORO BŪVE" un SIA "TAVS LAIKMETS" darbībā.

Pārkāpums izpaudās kā aizliegta vienošanās privātā pasūtītāja SIA "Lyngson" organizētajā un Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansētā projekta ietvaros, karteļu dalībniekiem savstarpēji apmainoties ar informāciju un vienojoties par dalības noteikumiem iepirkumā. Konstatētais pārkāpums ietekmēja Eiropas Savienības struktūrfondu piešķirto līdzekļu taisnīgu un tiesisku izlietošanu 780 733,12 eiro apmērā. Kartelī iesaistīto dalībnieku darbību rezultātā iepirkuma pasūtītājs saņēma saskaņotus, nevis patiesas konkurences apstākļos gatavotus piedāvājumus – pretendenti apmainījās ar komerciāli sensitīvu informāciju par vienas vienības izmaksām, tādējādi izslēdzot konkurenci iepirkumā konkurentu starpā.

Iepriekš izraudzīts iepirkuma "uzvarētājs"

SIA "PK Serviss" bija vienojies ar pasūtītāju par iepriekš sarunātu uzvaru konkrētajā iepirkumā. Tāpat būvniecības uzņēmumi savā starpā vienojās par dalības noteikumiem iepirkumā, kas izpaudās, SIA "PK Serviss" sagatavojot gan SIA "KORO BŪVE", gan SIA "TAVS LAIKMETS" finanšu piedāvājumus, kuri tika iesniegti kā aizsega piedāvājumi bez patiesas vēlmes konkurēt un uzvarēt iepirkumā. Ar šīm darbībām tika ietekmēta godīga konkurence konkrētajā iepirkumā.

Pasūtītāja loma aizliegtajā vienošanās

KP izpēti laikā secināja, ka pasūtītājs iepirkuma organizēšanu neveica autonomi, jo pasūtītājs sarunāto iepirkuma uzvarētāju SIA "PK Serviss" informēja gan par potenciālajiem pretendentiem, gan piesaistīja iepirkuma nolikuma pielikumā esošās finanšu piedāvājuma formas sagatavošanā.

KP uzsver, ka katra pasūtītāja pienākums ir nodrošināt, ka iepirkumos pastāv brīva konkurence un ar iepirkumu saistītie procesi tiek organizēti godprātīgi un objektīvi, atbilstoši normatīvajam regulējumam. Kā izriet no lietas faktiskajiem apstākļiem, noteiktos gadījumos, visticamāk, tas nav bijis ievērots.

Tāpat karteļu dalībnieks SIA "PK Serviss" konsultēja pasūtītāju SIA "Lyngson" par to, kā iespējams noraidīt citu pretendentu iesniegtos piedāvājumus. KP, vērtējot atrasto 2019. gada savstarpējo e-pasta saraksti starp pasūtītāju un SIA "PK Serviss", secināja, ka arī pēc iepirkuma noslēgšanās notika aktīva pasūtītāja un pretendenta komunikācija, lai slēptu iespējamās neatbilstības Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu Revīzijas departamenta uzsāktās revīzijas ietvaros. Lai arī KP nekonstatēja pasūtītāja dalību vai atbalstu lēmumā konstatētajā aizliegtajā vienošanās, tomēr vienlaikus, pamatojoties uz procesuālo darbību rezultātā iegūto informāciju un pirmšķietamajām bažām, ka iepirkums nav rīkots atbilstoši tiesību normām, KP sadarbojās ar tiesībsargājošām iestādēm, sniedzot lietas izpēti laikā iegūto informāciju. Ņemot vērā minēto, Eiropas prokuratūra

uzsāka kriminālprocesu, kā rezultātā pasūtītājs veica Eiropas Savienības saņemtā līdzfinansējuma atmaksu 780 733,12 eiro apmērā.

Piemērotie sodi, lecieības programmas pieteikums un izlīgums

KP pārkāpumā iesaistītajiem uzņēmumiem piemēroja naudas sodus, kas tika aprēķināti procentos no uzņēmuma iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma.

Ņemot vērā, ka SIA "TAVS LAIKMETS" sadarbojās ar iestādi lecieības programmas ietvaros un iesniedza visu tās rīcībā esošo informāciju, uzņēmumam tika piemērots naudas soda samazinājums 50 % apmērā. Tāpat SIA "TAVS LAIKMETS" un SIA "PK Serviss" sadarbojās ar KP un noslēdza izlīgumus. Tādējādi tika izbeigts tiesiskais strīds lietā, uzņēmumi piekrita KP konstatētajiem faktiem un apņēmās nepārsūdzēt KP lēmumu. Abi lietas dalībnieki izlīguma rezultātā saņēma naudas soda samazinājumu 10 % apmērā.

Karteļa dalībnieki un tiem piemērotie naudas sodi procentos no iepriekšējā finanšu gada apgrozījuma un absolūtos skaitļos (eiro)

Lietas dalībnieks	Naudas s oda apmērs (%) no uzņēmu ma apgrozīju ma	Galīgais sods (EUR)
SIA "PK Serviss"	2,25	99 492
SIA "KORO BŪVE"	2	128 394
SIA "TAVS LAIKMETS"	2	5 905

KP Aizliegtu vienošanos departamenta direktore Ieva Šmite: "Šī kartēļa lieta kalpo par piemēru tam, ka arī privātā pasūtītāja iepirkumi ir pakļauti tieši tādiem pašiem konkurences noteikumiem kā jebkurš cits publiskā pasūtītāja iepirkums, un arī šajos iepirkumos tās dalībniekiem ir jāievēro godīgas konkurences principi. Neskaitot pērn atklāto "Būvnieku karteli", kur vienošanās notika kā par publiskajiem, tā par privātajiem būvniecības iepirkumiem visā Latvijā, šis ir pirmais gadījums Konkurences padomes praksē, kad kartelis atklāts tieši privātā pasūtītāja organizētā iepirkumā. Šīs lietas veiksmīgais izmeklēšanas iznākums ir pateicoties ciešai un efektīvai starpinstiūciju sadarbībai. Šajā lietā sākotnējo informāciju par iespējamā pārkāpuma pazīmēm Konkurences padomei sniedza Finanšu ministrija, bet izpētes laikā, Konkurences padomei iegūstot pierādījumus par iespējamām paša pasūtītāja nelikumīgajām darbībām, informāciju nodeva tālākai pārbaudei Eiropas Prokuratūrai (EPPO), kas realizēja veiksmīgu kriminālprocesu pret pasūtītāju par Eiropas Savienības finanšu izkrāpšanu. Tāpēc, lai izvairītos no uzņēmumu negodprātīgas rīcības iepirkumos, kā rezultātā tiek iepirktas preces un pakalpojumi par dārgāku cenu, būtiska loma kartēļu identificēšanā un izskaušanā ir tieši pasūtītājiem. Tie pirmie var saskatīt pazīmes, kas, iespējams, norāda uz uzņēmumu aizliegtu vienošanos. Lai mazinātu aizliegtu vienošanos risku un iespējamās mākslīgās cenu sadārdzinājumus iepirkumos, aicinām pasūtītājus par visiem aizdomīgajiem gadījumiem [zinot Konkurences padomei](#)."

Saistītas tēmas

<https://www.kp.gov.lv/lv/jaunums/konkurences-padome-soda-tris-buvniecibas-uznemumus-par-aizliegtu-vienosanos-privata-pasutitaja-organizetaja-iepirkuma>